

РЕШЕНИЕ
№ РО-22-1
от 16.03.2021 г.

Производството е по реда на чл. 116, ал. 5 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ).

Постъпила е жалба с рег. № 10-10-65/29.12.2020 г. с изх. №759/29.12.2020 г. от „Българска железопътна компания“ ЕАД с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, 1527, ул. „Чамкория“ № 9, ет. 2/3, представлявано от г-жа Н. Л. Р., изпълнителен директор срещу изменение на т. 6.3 и Приложение № 35 към Референтния документ на железопътната мрежа за 2020-2021 г., версия 05/13.12.2020 г., с изменени т. 6.3 и 6.3.5 с версия 03/07.10.2020 г. и с версия 04/30.10.2020 г. на ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ).

Оспорваните от „Българска железопътна компания“ ЕАД изменения са следните:

1. В т. 6.3 „Тарифи“ от Референтния документ за 2020-2021 г., изложени и в последната публикувана версия на Референтния документ версия 05/13.12.2020 г., е добавен нов раздел „Тарифа за инфраструктурните такси, в сила от 01.02.2021 г.“, в който са публикувани нови по-високи ставки за изчисление на инфраструктурните такси:

ставка за такса за реализирани брутотонкилометри - от 0,0021 лв. на 0,0022 лв. за брутотонкилометър;

ставка за такса за брутотонкилометър при комбинирани превози с блок-влакове - от 0,0019 лв. на 0,0020 лв. за брутотонкилометър;

ставка за инфраструктурна такса за брутотонкилометър при превоз на товарни автомобили с блок-влакове - 0,0015 лв. за брутотонкилометър не е променена;

ставка за такса за реализирани влаккилометри - от 0,6086 лв. на 0,6515 лв. на влаккилометър;

ставка за такса за реализирани влаккилометри от комбинирани превози с блок- влакове - от 0,5477 лв. на 0,5864 лв. на влаккилометър;

ставка за такса на реализираните влаккилометри от превоз на товарни автомобили с блок-влакове - от 0,426 лв. на 0,4561 лв. на влаккилометър;

ставка за таксата за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия - от 50,40 лв. на 56,93 лв. за MWh;

ставка за такса за заявен и неизползван капацитет за влаккилометър - от 1,986 лв. на 2,15 лв. за влаккилометър от неизползвания заявен и утвърден с годишния график за движение на влаковете капацитет, под формата на трасе на влак;

2. Приложение № 35 към Референтния документ за 2020-2021 г. е заменено с ново Приложение № 35;

„Българска железопътна компания“ ЕАД счита, че промяната на Референтния документ за 2020-2021 г., както и всеки изричен акт на Генералния директор на НКЖИ, с

който са одобрени промените, са извършени незаконосъобразно, като не е спазена законоустановената, както и установената в Референтния документ процедура. С това считат, че са увредени интересите на дружеството, по смисъла на чл. 116, ал. 5 от ЗЖТ.

В жалбата „Българска железопътна компания“ ЕАД посочва следните аргументи:

1. **Управителят на железопътната инфраструктура следва да извършва промени в референтния документ на железопътната мрежа след консултации със заинтересованите страни** по аналогия на чл. 8 от Наредба № 41 от 27.06.2001 г. за достъп и използване на железопътната инфраструктура (Наредба №41). Дружеството заявява, че НКЖИ не е провеждало консултации с „Българска железопътна компания“ ЕАД, както и с което и да е друго предприятие осъществяващо товарни жп превози. Цитирам: „*За пръв път разбрахме за готвените промени след окончателното им одобряване - с Писмо от Генералния директор на НКЖИ изх. № ЖИ-38124/09.10.20 г. до всички лицензирани оператори на товарни ЖП превози, получено от „Българска железопътна компания“ ЕАД на 12.10.2020 г. с вх. № 590/12.10.2020 г.*“.

2. **Не е спазено изискването на т. 1.6.2. „Процес на обновяване“ от Референтният документ**, тъй като извършената промяна не е извършена след консултации със заинтересованите страни. „Българска железопътна компания“ ЕАД е заинтересована от промените страна, с която консултации не са извършвани.

3. **Не е спазен 3-месечния срок за обявяване на промени в нивото на инфраструктурните такси преди влизането им в сила**, съгласно чл. 7г, ал. 2 от Наредба №41. Съгласно писмо изх. № ЖИ-38124/09.10.2020 г. на НКЖИ промяната в инфраструктурните такси влиза в сила от 01.01.2021 г. Същите са обявени на дружеството със същото писмо, получено от „Българска железопътна компания“ ЕАД на 12.10.2020 г. - по-малко от 3 месеца преди влизането в сила на промените. Дори същите да се приемат за обявени с качването на изменения Референтен документ за 2020 г. - 2021 г., извършено на 07.10.2020 г., то същите са обявени по-късно от законоустановения срок.

Към жалбата е приложено копие на писмо от Генералния директор на НКЖИ с изх. № ЖИ-38124/09.10.20 г. до всички лицензирани превозвачи на товарни железопътни превози, получено от „Българска железопътна компания“ ЕАД с вх. № 590/12.10.2020 г.

С писмо с изх. № 10-10-65/18.01.2021 г. ИА „Железопътна администрация“ предостави възможност на ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ да изрази становище по жалбата на „Българска железопътна компания“ ЕАД и да предостави допълнителна информация и доказателства по образуваното административно производство.

С писмо с изх. № ЖИ-5768/10.02.2021 г. (вх. № 10-10-65/11.02.2021 г. на ИАЖА) НКЖИ оспорва подадената жалба като неоснователна с оглед на следните съображения:

1. Изменението по т. 6.3. и Приложение № 35 на Референтен документ на железопътната мрежа за 2020-2021 г., версия 03/07.10.2020 г. е извършено въз основа на одобрен доклад от Генералния директор от 07.10.2020 г. С писмо с изх. № ЖИ- 38124/09.10.2020 г. на Генералния директор са уведомени заинтересованите страни за извършената актуализация на Референтния документ на железопътната мрежа 2019/2020 г., както и на Референтния документ на железопътната мрежа 2020/2021 г. и че същите са публикувани на електронната страница на компанията.

2. Изменението по т. 6.3. и Приложение № 35 на Референтен документ на железопътната мрежа за 2020-2021 г., версия 04/30.10.2020 г. е извършено на основание на одобрен доклад от Генералния директор от 30.10.2020 г. С писмо с изх. № ЖИ- 41385/02.11.2020 г. на Генералния директор са уведомени заинтересованите страни за извършената актуализация на Референтния документ на железопътната мрежа 2019/2020 г., както и на Референтния документ на железопътната мрежа 2020/2021 г. и че същите са публикувани на електронната страница на компанията.

3. Във версия 05/13.12.2020 г. не е извършвано изменение на т. 6.3. и Приложение № 35 на Референтен документ на железопътната мрежа за 2020-2021 г., а е извършена актуализация на някои приложения към референтния документ. За извършената актуализация има одобрен доклад от Генералния директор от 11.12.2020 г. С писмо с изх. № ЖИ-47048/11.12.2020 г. на Генералния директор са уведомени заинтересованите страни за извършената актуализация на Референтния документ на железопътната мрежа 2020/2021 г. и че същите са публикувани на електронната страница на компанията.

В чл. 8 от Наредба № 41 се предвижда управителят на железопътната инфраструктура след консултации със заинтересованите страни да изготви ежегоден референтен документ на железопътната мрежа. В чл. 9, ал. 2 от Наредба № 41 се дава възможност при необходимост, референтния документ да се актуализира. Не се предвижда задължение за извършване на консултации в случаите на актуализация на референтния документ.

Актуализацията на двата референтни документа е извършена във връзка с изпълнение на разпоредбите на чл. 7а, ал. 6 от Наредба № 41, където е предвидено, че ежегодно до 30 юни управителят на железопътната инфраструктура предоставя на Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ информация за фактически извършените разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура за предходната година и определя необходимото ниво на размера на инфраструктурни такси за следващата година съгласно изискванията, процедурите и правилата на тази наредба. В необходимото ниво на таксите могат да бъдат включени и надценки, компенсации и/или отстъпки, произтичащи от реализацията на инфраструктурни проекти, от трафика за движение и от изискванията на транспортния пазар, диференцирано за части от железопътната инфраструктура, които се обявяват публично.

В раздел 1а. „Такси за използване на железопътната инфраструктура, обслужващите съоръжения и услугите“ от Наредба № 41 е регламентиран редът относно определянето и промяната на инфраструктурните такси. В този раздел не се предвижда провеждането на консултации със заинтересованите страни.

Съгласно чл.35 от ЗЖТ размерът на таксите се определя от управителя на железопътната инфраструктура, съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси, събирани от управителя на инфраструктурата, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. В Методиката са залегнали принципите и начините на таксуване.

Таксата за преминаване зависи от действително преминалите километри, като измерителите са брутотонкилометри и влаккилометри, а таксата за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия зависи от действително разпределената и потребена електрическа енергия по преносната мрежа на управителя, като измерителят е мегаватчас (MWh). Съгласно т. 3.4.3. от Методиката ставките за влаккилометър, брутотонкилометър и за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия се изчисляват ежегодно от управителя на инфраструктурата.

В т. 3.4.4. от Методиката е залегнал друг принцип, че таксата за преминаване по железопътната инфраструктура и за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия не зависи от вида на влаковете и е еднаква за всички железопътни линии от железопътната инфраструктура. В методиката се определят и принципите и начините на таксуване и по отношение на таксата за заявен и неизползван капацитет.

Предвид това, че принципите, начините на таксуване и начина на определяне на размера на ставките на таксата за достъп и използване, са определени нормативно в Методиката за изчисляване на инфраструктурните такси, събирани от управителя на инфраструктурата, приета от Министерския съвет, за ДП НКЖИ не е предвидено задължение за извършването на консултации със заинтересованите страни, във връзка с изменението на ставките на инфраструктурните такси.

ДП НКЖИ относно корекции в размера на ставките за изчисляване на инфраструктурните такси за 2021 г. е публикувало на електронната страница на компанията на 30.10.2020 г. актуализация в т.6.3. от Референтния документ на железопътната мрежа 2019-2020 г. и Референтния документ на железопътната мрежа 2020-2021 г., като е посочено, че Тарифата за инфраструктурните такси влиза в сила от 01.02.2021 г., с което е изпълнено изискването за обявяване на промяната в размера на инфраструктурните такси минимум три месеца преди влизането ѝ в сила. С писмо с изх. № ЖИ-41385/02.11.2020 г. ДП НКЖИ е уведомило заинтересованите страни за извършената актуализация.

С отговора на жалбата са представени следните документи:

1. Одобрен доклад от Генералния директор от 07.10.2020 г.;
2. Писмо с изх. № ЖИ-38124/09.10.2020 г. на Генералния директор, с което са уведомени заинтересованите страни за извършената актуализация на Референтния документ на железопътната мрежа 2019/2020 г., както и на Референтния документ на железопътната мрежа 2020/2021 г. и че същите са публикувани на електронната страница на компанията;
3. Одобрен доклад от Генералния директор от 30.10.2020 г.;
4. Писмо с изх. № ЖИ-41385/02.11.2020 г., с което са уведомени заинтересованите страни за

извършената актуализация на Референтния документ на железопътната мрежа 2019/2020 г., както и на Референтния документ на железопътната мрежа 2020/2021 г. и че същите са публикувани на електронната страница на компанията.

5. Одобрен доклад от Генералния директор от 11.12.2020 г.

6. Писмо с изх. № ЖИ-47048/11.12.2020 г. на Генералния директор, с което са уведомени заинтересованите страни за извършената актуализация на Референтния документ на железопътната мрежа 2020/2021 г. и че същата е публикувана на електронната страница на компанията.

ИА „Железопътна администрация“, след като се запозна с изложените аргументи на жалбоподателя и взе предвид становището и предоставените документи от страна на НКЖИ, установи следното:

1. Извършената актуализация на Референтния документ на железопътната мрежа 2020-2021, версия 05/13.12.2020 г., в т. 6.3. „Тарифи“ и Приложение № 35 не касае изменение и промяна на ставките за инфраструктурните такси, както и промяна на Приложение № 35.

2. Твърдението, че направените промени в референтния документ са незаконосъобразни поради неспазване на законоустановената процедура за актуализация на Референтния документ е невярно и необосновано. В действащата нормативна уредба управителят на инфраструктурата (ДП НКЖИ) няма задължение да провежда консултация със заинтересованите страни при актуализацията на Референтния документ. В чл. 8, ал. 1 от Наредба №41 за достъп и използване на железопътната инфраструктура е предвидено управителят на железопътната инфраструктура след консултации със заинтересованите страни да изготвя ежегодно референтен документ на железопътната мрежа. Изменението на референтния документ се извършва при необходимост на основание чл. 9, ал. 2, където не е предвидено да се извършват консултации със заинтересованите страни.

3. Променените ставки за изчисление на инфраструктурните такси в т. 6.3. и т. 6.3.5. са законосъобразни и са извършени в съответствие на действащата нормативна уредба.

Съгласно чл. 35, ал. 2 и ал. 3 от Закона за железопътния транспорт и чл. 7а, ал. 3 от Наредба № 41 таксите за пакета за минимален достъп се определят на равнището на преките разходи, направени за извършването на влаковата услуга от управителя на железопътната инфраструктура, съгласно методика за изчисляване на инфраструктурните такси, събирани от управителя на инфраструктурата, приета от Министерския съвет.

Определянето на преките разходи, на база на които се изчислява размера на ставките за определяне на инфраструктурните такси, се извършва съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/909 на Комисията от 12 юни 2015 година относно реда и условията за изчисляване на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга, Закона за железопътния транспорт, Наредба № 41 и Постановление № 283 от 14 ноември 2019 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на Методиката за изчисляване на инфраструктурните такси, събирани от управителя на железопътната инфраструктура, приета с Постановление № 92 от 04 май 2012 г. на Министерския съвет (Методика за изчисляване на инфраструктурните такси).

В одобрената от Министерски съвет с Постановление № 283 от 14 ноември 2019 г. Методика за изчисляване на инфраструктурните такси е посочено, че *„Ставките за влакилометър, брутотонкилометър и за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия се изчисляват ежегодно по настоящата методика от управителя на инфраструктурата и се одобряват от Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ - регулаторен орган в железопътния транспорт, в размер, който пазарът на железопътни услуги може да понесе“*

Спазвайки разпоредбите на чл. 7а, ал. 6 от Наредба № 41, ежегодно до 30 юни управителят на железопътната инфраструктура предоставя на Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ информация за фактически извършените разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура за предходната година и изчислява размера на ставките за влакилометър, брутотонкилометър и за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия, чрез които се определят инфраструктурните такси за следващата година.

Съгласно чл. 7а, ал. 4 от Наредба № 41 Изпълнителната агенция „Железопътна администрация“ упражнява надзор дали определените от управителя на железопътната инфраструктура такси са в съответствие с методиката по чл. 35, ал. 3 от ЗЖТ и дали не са дискриминационни, като при констатиране

на несъответствия дава задължителни предписания.

В изпълнение на чл. 7а, ал. 6 от Наредба № 41 Генералният директор на НКЖИ, в качеството му на управител на железопътната инфраструктура, с писмо изх. № ЖИ- 22710/26.06.20 г. е предоставил необходимата информация на ИАЖА относно фактически извършените разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура за предходната година и е определил размера на ставките на инфраструктурните такси за следващата година. На основание чл. 7, ал. 1, т. 20 от Закона за железопътния транспорт, ИАЖА с писмо с изх. № 10-10-44/02.10.2020 г. е одобрила фактически извършените разходи за текущо поддържане на железопътната инфраструктура и на електрозахранващото оборудване за задвижваща електроенергия за 2019 г. както и размера на ставките за определяне на инфраструктурните такси за 2021 г. С писмо № 10-10-44/28.10.2020 г. ИАЖА е извършила корекция в размера на:

- ставката на инфраструктурната такса от 0,6528 лв/ваккилометър на 0,6515 лв/ваккилометър;
- ставката на таксата за заявен и неизползван капацитет от 2,16 лв/ваккилометър на 2,15 лв/ваккилометър

4. Твърдението на БЖК АД за неспазване на чл. 7г, ал. 2 от Наредба № 41 относно задължението на управителя на инфраструктурата да публикува три месеца предварително промяната в ставките за изчисляване на инфраструктурните такси е неоснователно, тъй като НКЖИ е публикувало на електронната страница на компанията на 30.10.2020 г. актуализация в т. 6.3. от Референтния документ на железопътната мрежа 2019- 2020 г. и Референтния документ на железопътната мрежа 2020-2021 г. - версия 04, а във версия 05 ставките не са променени. Съгласно публикуваното в референтния документ Тарифата за инфраструктурните такси влиза в сила от 01.02.2021 г., с което е изпълнено изискването за обявяване на промяната в размера на инфраструктурните такси минимум три месеца преди влизането ѝ в сила. С писмо с изх. № ЖИ-41385/02.11.2020 г. НКЖИ е уведомило заинтересованите страни за извършената актуализация.

След като се запозна с изложените аргументи на жалбоподателя, становището и представените документи от страна на НКЖИ, ИАЖА прави следните констатации относно публикуваните версии на Референтния документ на железопътната мрежа 2020-2021:

- > направените промени на ставките за изчисляване на инфраструктурните такси във версия 03/07.10.2020 г. нямат правно действие към момента на подаване на жалбата, тъй като са променени с версия 04/30.10.2020 г.
- > направените промени на ставките за изчисляване на инфраструктурните такси във версия 04/30.10.2020 г. са законосъобразни и отговарят на действащата нормативна уредба. Тарифата влиза в сила от 01.02.2021 година, с което е спазен нормативно определения срок в чл. 7г, ал. 2 от Наредба № 41 относно задължението на управителя на инфраструктурата да публикува три месеца предварително промяната в ставките за изчисляване на инфраструктурните такси;
- > версия 05/13.12.2020 г. не съдържа изменени стойности на ставките на инфраструктурните такси, вече обявени с версия 04/30.10.2020 г. Във версията не е правена промяна и на Приложение № 35.

Предвид изложеното по-горе, на основание чл. 116, ал. 8 и ал. 9, т. 1 от ЗЖТ, в качеството ми на Изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“,

РЕШИХ:

Оставям жалбата на „Българска железопътна компания“ ЕАД срещу изменение на т. 6.3 и Приложение № 35 към Референтния документ на железопътната мрежа за 2020-2021., версия 05/13.12.2020 г., на ДП „Национална компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ) без уважение.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд - София град в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

/П/

Веселин Василев

Изпълнителен директор

на ИА „Железопътна администрация“